

[P. N. Petersen (Røjle).]

Udstykning og Oprettelse af nye Landbrug i et Omfang, der vilde umuliggøre Ejendomspriser, der stod i et urimeligt Forhold til de Indtægter, som de paagældende Ejendomme er i Stand til at afkaste. Det er nu engang Tilbud og Efterspørgsel, der er bestemende for Priserne i det frie Marked, og derfor er det kun i et beskedent Omfang, Gældssaneringen kan blive bestemmende for Ejendomspriserne.

I denne Forbindelse vil der være Anledning til at minde om den Kendsgerning, at en selvstændig og talrig — jeg siger udtrykkelig talrig — Stand af Landbrugere og selvstændige næringsdrivende i det hele taget er den første Betingelse for at opretholde den sociale Ligevægt her i Landet.

Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale Lovforslaget til det høje Tings villige Behandling.

J. S. Foget: Jeg kan tilslutte mig det fremsatte Lovforslag om Forlængelse af Gældssaneringsloven med de Ændringer, der er fornødne for en Videreførelse af Loven. Jeg kan nemlig udmærket godt tænke mig, at der vil komme nyt Liv i Indsendelsen af Ansøgninger, nu da Saneringsobligationerne igen er til at benytte ved Indfrielsen af gammel Gæld.

Jeg kan imidlertid ikke ved denne Lejlighed tilbageholde en Beklagelse over for Regeringen i Anledning af, at den ganske rolig har set paa, at Saneringsobligationerne faldt helt ned til omkring 70 og dermed umuliggjorde en effektiv Udnyttelse af Loven. Havde man haft Vilje dertil, kunde Nationalbanken let have holdt disse Obligationer oppe. Denne fuldkomne Ligegyldighed fra Regeringens Side har ikke alene i lang Tid umuliggjort Udnyttelsen af Loven, den har ogsaa affødt mange Ulykker for de paagældende Landmænd, der saa sig nødsaget til at give sig ind under Loven for at bevare deres Hjem. Nu er dette Forhold ophørt, men der er intet at takke Regeringen for i denne Forbindelse, ud over den Erkendelse, der ligger i, at Loven nu forlænges.

Jeg kan give det ærede Medlem Hr. P. N. Petersen (Røjle) Ret i, at det vilde være bedst, om det blev ordnet saaledes generelt eller i hvert Tilfælde blev mere almindeligt, at man tog Dækning af Skatter og Terminsrestancer med ind under Saneringen.

Der er endvidere et Forhold, som jeg før har fremdraget, men som jeg paa ny ønsker at understrege, dette nemlig, at Statens egne Laantagere, Statshusmændene, som

Regel betragtes som havende for stor Gæld til, at de kan komme ind under Loven. Der burde her gøres en Undtagelse fra de almindelige Regler, saa at ogsaa Statshusmændene kunde faa Adgang til Gældssanering, ikke mindst naar man fortsætter med Oprettelse af Statshusmandslodder, hvor alene Bygningerne i Dag koster 17 000 Kr., og hvor den paagældende Statshusmand, naar han har etableret sig, kommer til at sidde med en Gæld paa omkring 30 000 Kr. paa en Jordlod paa 12—15 Tdr. Land. At en saadan Form for Udstykning er i høj Grad uansvarlig, turde være indlysende, og derfor er der ikke nogen anden Brugsform inden for Landbruget, der har større Trang til Gældssanering end netop Statshusmændene. Jeg finder, at en direkte Gældsnedskrivning eller Indefrysning af en Del af Gælden er absolut paakrævet. Men, som sagt, der bør aabnes Adgang til, at ogsaa Statshusmændene kan komme ind under Saneringsloven.

Et andet Forhold i Forbindelse med Landbrugets Gæld er, at Tiden nu er inde, hvor en storstilet Konvertering kunde gennemføres. Der har gennem Aarene været talt saa meget om dette Spørgsmaal, men da det sidst var fremme her paa Rigsdagen, døde det hen, efter Sigende, fordi Tiden ikke var inde. Nu er Tiden imidlertid inde hertil, nu foreligger der hidtil ukendte Muligheder herfor, og nu vil jeg gerne henlede den højtærede Ministers og Regeringens Opmærksomhed herpaa og henstille, at man hurtigst muligt søger at gennemføre den saa længe ønskede Konvertering. Nu har man Mulighed for at vise, at det ikke kun var Snak, men at man virkelig mente noget med sin Tale om, at man vilde gennemføre en Konvertering for Landbruget.

Som sagt, jeg kan tilslutte mig de foreslaaede Ændringer i den gældende Lov, men henstiller, at der bliver givet udvidet Adgang til, at Statshusmænd kan benytte Loven.

Ministeren for Landbrug og Fiskeri (Bording): Jeg takker for det enstemmige Tilsagn om at ville være med til at gennemføre det foreliggende Lovforslag. Da jeg forstaaer, at der er Ønske om at faa Lovforslaget behandlet i et Udvalg, finder jeg ingen Anledning til at gaa ind i en Diskussion om de Problemer, der er rejst, men er rede til at deltage i det Udvalgsarbejde, der skal foregaa.

Hermed sluttede Forhandlingen.